

A Fővárosi Ítéltábla a felperesi jogi képviselő neve (felperesi jogi képviselő címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek alperesi jogi képviselő neve (alperesi jogi képviselő címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen közgyűlési határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék-án kelt számú ítélete ellen az alperes sorszámu fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja és az alperes által felperesnek fizetendő perköltség összegét (.....) forintról (.....) forintra leszállítja, ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A felek a másodfokú eljárás során felmerült költségeiket maguk kötelesek viselni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A jogi képviselővel eljáró felperes a-án benyújtott keresetében az alperes számú és a számú közgyűlési határozatainak hatályon kívül helyezését, továbbá a határozatok végrehajtásának felfüggesztését, valamint az alperes perköltség viselésére kötelezését kérte. Keresetét a Lakásszövetkezetekről szóló 2004. CXV. tv. (Lsztv.) 11. §-ára, a 15. § (1) bekezdésére, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (Ptk.) 5:13. § (1) és (2) bekezdéseire, az 5:14. § (1) bekezdésére, az 5:15. §-ára, az 5:21. §-ára és az 5:22. §-ára alapította. Perköltségigénye a Polgári Perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) 80. §-án és 81. §-án, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (Rendelet) 2. § (1) bekezdés a) pontján, valamint a polgári és közigazgatási eljárásban a fél, a beavatkozó és az érdekelt perköltségének felszámítására szolgáló költségjegyzékről szóló 31/2017. (XII.27.) IM rendeleten [a továbbiakban: 31/2017. (XII.27.) IM rendelet] alapult. Perköltség iránti igényét költségjegyzék előterjesztésével felszámította.

[2] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

[3] Az elsőfokú bíróság a-án kelt számú ítéletével az alperes napján meghozott számú és számú közgyűlési határozatait hatályon kívül helyezte és a határozatok végrehajtását felfüggesztette, valamint kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek forint perköltséget.

[4] Az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolása szerint a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pereszes alperest a felperes jogi képviselőjének munkadíjából és a felperes által előzetesen lerótt forint illetékből álló perköltség megfizetésére. A jogi képviselő munkadíjáról a Pp. 81. §-a alapján határozott.

[5] Az ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben az ítélet részbeni megváltoztatását és az általa a felperesnek fizetendő perköltség összegének forintról

..... forintra történő leszállítását kérte. A leszállított perköltség összegét..... forint + áfa ügyvédi munkadíj, valamint forint kereseti illeték együttes összegeként határozta meg.

[6] Fellebbezése indokaként előadta, hogy az elsőfokú bíróság 31.750 forinttal magasabb összegű perköltséget ítélt meg a felperesnek annál, mint amit a felperes felszámított a-án benyújtott utolsó beadványa mellékleteként csatolt költségjegyzékében, holott a Pp. 82.§ (3) bekezdése szerint a felszámítani elmulasztott vagy a felszámítottnál magasabb összegű költséget a fél javára nem lehet figyelembe venni. Arra hivatkozott, hogy a felperes által felszámított perköltség önmagában is eltúlzott volt, és az nem állt arányban a felperes által megjelölt forintos pertárgyértékkel sem, annak mintegy kétszerese volt.

[7] Az ügy bonyolultsága sem indokolta az aránytalanul magas perköltséget, a felperes képviselőjét ellátó ügyvédi iroda egyik szakterülete a társasházak jogi képviselője, az irodavezető ügyvéd a Kúria felkérése alapján munkabizottsági tagja volt a társasházak joggyakorlatellenző csoportjának is, feltehetően nagy számban lát el hasonló ügyekben képviselőket és nyilvánvalóan ismeri annak jogszabályi hátterét.

[8] Előadta, hogy a felperes által benyújtott keresetlevél terjedelme ugyan oldal, azonban annak meghatározó részét szó szerinti jogszabályi hivatkozások, illetve az alperes lakásszövetkezet alapszabályának és közgyűlési határozatainak szó szerinti átvétele alkotja, ezért az annak elkészítésére felszámított 10 óra aránytalanul sok, a keresetlevél elkészítésére reálisan 5 munkaóra időráfordítás igényelhető. Az ellenkérelem tanulmányozására, valamint arra a válaszirát elkészítésére és benyújtására 5 óra helyett 3 óra felszámítását tartotta reálisnak annak érdemi tartalmát tekintve. A felperes által benyújtott további két beadvány novumot nem tartalmazott, azok tartalma a korábbiakéval megegyezett. Ezen kívül a felperes négy tárgyaláson történő képviselőt jelölt meg. Arra hivatkozott még, hogy a felperesi képviselő által a per során kifejtett munka nem áll arányban a költségjegyzékbe foglalt ügyvédi munkadíjjal. Mindezek alapján kérte a Rendelet 2.§ (2) bekezdése alapján az ügyvédi munkadíj mérséklését.

[9] Az alperes kérte a felperes kötelezését a másodfokú eljárással felmerült perköltsége megfizetésére, ennek körében felszámította az általa lerótt 46.990 forint fellebbezési illetéket, és az ügyvédi munkadíjat a Rendelet 3. § (5) bekezdése alapján kérte megállapítani azzal, hogy a jogi képviselője áfa fizetésére nem kötelezett.

[10] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéleti rendelkezésének helybenhagyását kérte.

[11] Előadta, hogy az alperes által hivatkozott költségjegyzéket követően-án is csatolt még egy költségjegyzéket, amelyben az utolsó tárgyalásra tekintettel további munkadíjat számított fel, ezért az elsőfokú bíróság a perköltség összegének meghatározásakor nem terjeszkedett túl a költségigényen, abból helyesen mellőzte a költségjegyzék sorában megjelölt tételt. Az elsőfokú eljárás során a bíróság az alperes által hivatkozott négy helyett, valójában öt tárgyalást tartott.

[12] Alaptalanul hivatkozott az alperes a munkadíj megítélésénél irányadó szempontként a pertárgyértékre, mert a Rendelet 2.§ (2) bekezdésének 2018. január 1. napjától hatályos szövege alapján a pertárgyérték az ügyvédi munkadíj mérséklésénél nem irányadó szempont. Kifejtette, hogy a Rendelet az ügyvédi munkadíj felszámításának két, egymástól jól elkülönülő módját határozza meg, és amennyiben a fél az ügyvédi megbízási szerződés alapján kéri a perköltség megállapítását, akkor a döntésnél semmilyen formában nem kell tekintettel és figyelemmel lenni a Rendelet 3. §-ában foglaltakra. A felperesi képviselő szakterülete és munkabizottsági ülésen való részvétele nem szempont a perköltség megállapításánál, a konkrét munkát a szakterülettől függetlenül minden esetben el kell

végezni. A megbízási szerződés szerint felszámított ügyvédi munkadíj összegét a bíróság kizárólag akkor mérsékelheti a Rendelet 2.§ (2) bekezdése alapján, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel.

[13] A felperes az általa előterjesztett előkészítő iratokkal kapcsolatban előadta, hogy a-én kelt iratot a bíróság sz. tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített felhívására terjesztette elő, melyben a tanúk által előadottakat értékelte 10 oldal terjedelemben. A-i 4 oldal terjedelmű előkészítő iratára vonatkozóan, amelyet szintén a bíróság felhívására terjesztett elő, ügyvédi munkadíj iránti igényt nem is terjesztett elő. Mindezek figyelembevételével az ügyvédi munkadíj csökkentését nem találta indokoltnak, kérte, hogy a másodfokú bíróság a megállapított ügyvédi munkadíjat tekintse az elvégzett munkával arányban állónak.

[14] Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részei – a per főtárgyát érintő, a támadott közgyűlési határozatok hatályon kívül helyezése, és a határozatok végrehajtásának felfüggesztése tárgyában hozott rendelkezések, valamint a ... forint + áfa ügyvédi munkadíjból és ... forint illetékből álló ...forint perköltség megfizetésére az alperest kötelező rendelkezés – a Pp. 358. § (5) bekezdése alapján fellebbezés hiányában jogerőre emelkedtek, ezért azokat a másodfokú bíróság nem érintette.

[15] A másodfokú bíróság az alperes fellebbezését a Pp. 376. § (3) bekezdés b) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, mert az az elsőfokú bíróság ítéletének csak a perköltség összegére vonatkozó rendelkezését érintette.

[16] A fellebbezés kisebb részében megalapozott az alábbiak szerint.

[17] A másodfokú bíróság a fellebbezési kérelem és fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét.

[18] A fél a perköltsége megtérítését a Pp. 80. § (1)-(5) bekezdésében foglaltak szerint kérheti. Az ügyvéd által képviselt fél a perköltség körében a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2018. január 1-jétől hatályos 2. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerint ügyvédi költségként a fél és az ügyvéd között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíj, valamint a fél által az ügyvéde részére költségtérítésként megfizetett indokolt készkiadások együttes összegét számíthatja fel. A 2. § (2) bekezdése alapján a bíróság a 2. § (1) bekezdés alapján felszámított munkadíj összegét indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel.

[19] Helyesen hivatkozott ezért a felperes a fellebbezési ellenkérelmében arra, hogy a pertárgy értéke a jelen perben alkalmazandó Rendelet 2018. január 1-jétől hatályos 2. § (2) bekezdése szerint az ügyvédi munkadíj mérséklésének alapjául már nem szolgálhat, arra kizárólag akkor van mód, ha az ügyvédi munkadíj nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Ennek okán pedig az alperesnek a pertárgy értékével kapcsolatos fellebbezési érvelése és az ennek körében felhívott eseti döntésekre való hivatkozása nem volt alapos.

[20] A másodfokú bíróságnak a felperes által felszámított költségek és a peres eljárás során felperes jogi képviselője által kifejtett ügyvédi tevékenység egybevetésével kellett arról döntenie, hogy az elsőfokú bíróság által meghatározott, az alperes által fizetendő perköltség az 591.625 forintot meghaladó részében eltúlzott-e.

[21] A Fővárosi Ítéltábla a felszámítható ügyvédi munkadíjjal kapcsolatban rögzíti, hogy az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 30. § (1) bekezdése alapján a felek főszabály szerint az ügyvédi megbízási díjban szabadon állapodnak meg, ezért az eljáró bíróságok az ügyvédi munkadíj megbízási szerződés által igazolt óradíját nem mérlegelhetik felül. Megjegyzi egyebekben a másodfokú bíróság, hogy a

..... forint + áfa összegű ügyvédi munkadíj nem tekinthető a piacon szokatlan, eltúlzott mértékű óradíjnak.

[22] A bíróság a fellebbezésben hivatkozottak és a fellebbezési ellenkérelemben írtak alapján legfeljebb a felszámított munkaórák indokoltságát bírálhatta felül, illetve azt, hogy a munkaórák és az óradíj szorzataként megállapítható ügyvédi munkadíj egészében nem aránytalan-e az ügyvéd által elvégzett tevékenységhez képest.

[23] Az iratok alapján megállapítható, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során több költségjegyzéket is előterjesztett, amelyekben minden alkalommal kiegészítette a perköltség igényét az időközben felmerült vagy várhatóan felmerülő költségeivel. Az utolsóként előterjesztett – a teljes eljárás során felmerült költségeket tartalmazó – költségjegyzéke a-án előterjesztett költségjegyzék volt, amelyben a Rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogi képviselőjével-én megkötött ügyvédi megbízási szerződésben megállapodott forint + áfa óradíj alapulvételével 9 számozott és további 3 számozatlan sorban feltüntetett összesen 37 munkaóra alapulvételével forint + áfa, azaz forint ügyvédi megbízási díjat és 36.000 forint eljárási illetéket számított fel. A költségjegyzék utolsó sorában a költségek felmerülésének egyéb körülményeit is megjelölte: feltüntette, hogy melyik tárgyalás, illetve milyen irat szerkesztése kapcsán érvényesíti az adott díjat.

[24] A felperes az elsőfokú eljárás során megtartott öt tárgyalás (.....-i,-i,-i,-i és-i tárgyalások) esetében a tárgyaláson töltött, megkezdett órák számához további egy óra időtartamot számolt hozzá minden esetben és az így megjelölt óraszám és az óradíj szorzatát igényelte áfával növelt összegben. A „felmerülés egyéb körülményei” megnevezésű oszlopban a nyomtatványon azt jelölte meg, hogy az adott sorban feltüntetett összeg az adott tárgyalásra történő felkészülés és a tárgyaláson történő jogi képviselet ellátásának ügyvédi munkadíja. Az így összesen felszámított 4 x 2 óra + 6 óra, azaz összesen 14 óra ügyvédi tevékenység indokoltnak tekinthető, ez forint + áfa, azaz bruttó forint összeget tesz ki.

[25] A felperes által felszámított további ügyvédi munkadíj a keresetlevél, a válaszirat, a-én kelt előkészítő irat, egy „kompromisszumos levél”, és egy írásbeli nyilatkozat (a fellebbezési ellenkérelemben írtak szerint a-i keltű beadvány) elkészítésével, illetve a keresetlevél tekintetében személyes konzultációval, irattanulmányozással, a válaszirat tekintetében az ellenkérelem tanulmányozásával felmerült ügyvédi tevékenység felszámítását jelentették. Ezen kívül a költségjegyzék sorában konkrét időtartam megjelölése nélkül az óradíj került feltüntetésre a „további tárgyalások” ügyvédi munkadíjaként, ezt a Fővárosi Ítéltábla egyszer forint + áfa díjfelszámításnak tekintette.

[26] A felperes – a keresetlevél kivételével, amely a bírósági eljárást megindító irat – a Pp. 203. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az elsőfokú bíróság felhívására terjesztette elő a költségjegyzékben megjelölt és azonosítható beadványait, ezért ezeket – a keresetlevéllel együtt – az ügyvédi munkadíj megállapítása során a bíróságnak figyelembe lehet és kell vennie. A felperes fellebbezési ellenkérelmében foglaltakra tekintettel a másodfokú bíróság kiemeli, hogy a fellebbezés elbírálása során a másodfokú bíróság a Pp. 81. § (5) bekezdésében és a 82. § (3) bekezdésében foglaltakból következően csak az előterjesztett felszámított ügyvédi munkadíjból és az annak alapjául megjelölt tevékenységekből indulhatott ki. A másodfokú bíróság nem vehette figyelembe azt a 2019. október 22-i keltű beadványt, amelyre a felperes ügyvédi munkadíj iránti igényt a költségjegyzékében nem számított fel.

[27] A-án kelt oldalas keresetlevélből bő 2 oldal a kapcsolódó normaszöveg szó szerinti idézése, 2 oldalt tesz ki a bevezető és a záró rész, abból is jelentős

rész az egyes szerkezeti egységek címének rögzítése, és további egy oldalon keresztül az érdemi részben több helyen is hivatkozott és számozással együtt is feltüntetett mellékletek ismételt, kigyűjtött felsorolása található. A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint a keresetlevél elkészítésére reálisan legfeljebb 5 óra, a konzultációra és irattanulmányozásra további 2 óra számolható el. A felperes-én érkezett, az alperes elkerelmére csatolt 8. sorszámú beadványa 17 oldal – „érdemi része” 15 oldal – terjedelmű volt, amelynek szerkesztésére, elkészítésére a felszámított 5 óra időtartam nem tekinthető irreálisnak, a beadvány az alperesi állítások cáfolatával foglalkozik tételesen végig haladva azokon. A felperes-i keltezéssel csatolt beadványa elkészítésére sem tekinthető eltúlzottnak a felszámított 4 munkaóra, figyelembe véve, hogy egy 14 oldalas jegyzőkönyv keretében rögzített vallomások értékelését kellett elvégezni a – per tárgyához képest terjedelmesek tekinthető – peranyag egészének ismeretében. Az eljárás szünetelését követő bírói felhívásra nyújtotta be a felperes a-án kelt beadványát, amely ugyan 5 oldal terjedelmű volt, de abban érdemben csak az került rögzítésre, hogy a felek egyeztetése eredményre nem vezetett (ennek okait részletezi is, szükségtelenül), ezért korábbi bizonyítási indítványait továbbra is fenntartja. Erre a beadványra indokolatlan volt a felszámított 2 óra időtartam, a munkaidőráfordítás legfeljebb fél óra időtartamban számolható el.

[28] A nyomtatványban a felszámított költségek között a 7. sorban feltüntetett „további tárgyalások ügyvédi munkadíja” „..... forint + áfa / óra” – tartalmú bejegyzés nem tartalmazott munkaidőráfordításra tett utalást, mindössze általános jellegű, az ügyvédi megbízási szerződés tartalmával azonos tartalmú közlésnek volt tekinthető, ami alapján konkrét munkadíj felszámításának nem volt helye, tekintettel arra is, hogy a további tárgyalásokra az ügyvédi munkadíjat a későbbiekben a felperes konkrétan fel is számította. A „kompromisszumos levél” kapcsán pedig rögzíti a Fővárosi Ítéltábla, hogy ilyen elnevezésű, vagy ilyen tartalmú ügyvéd által szerkesztett irat az ügy iratai között nem volt beazonosítható. Ezért ezen tételek kapcsán ügyvédi munkadíj a másodfokú bíróság megítélése szerint nem volt alappal érvényesíthető.

[29] Fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság a beadványok elkészítésére összesen 16,5 munkaórát tartott reálisan elszámolhatónak, amely forint + áfa, azaz bruttó forint ügyvédi munkadíjat jelent.

[30] Az így számítható ügyvédi munkadíj összesen forint + áfa, azaz bruttó forint. Ehhez hozzászámítandó a felperes által megfizetett 36.000 forint kereseti illeték, amely így összesen forint perköltséget jelent.

[31] A Fővárosi Ítéltábla jelentőséget tulajdonított annak a körülménynek is, hogy az elsőfokú bíróság a keresetben érvényesített jogra figyelemmel, a kisebbség jogos érdekének hivatkozott sérelme körében kiterjedt tanúbizonyítást folytatott le és a perben szükségessé vált a felek által csatolt több szakvélemény értékelése is. Nem volt megállapítható az sem, hogy a felperes jogi képviselője szükségtelenül tett volna a felperes képviseletében a perben nyilatkozatokat, a felszámított munkaidőráfordítás pedig a fent megállapított időtartamban indokolható volt.

[32] A kifejtettek miatt a Fővárosi ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján – az alperes által fizetendő perköltség összegét mérsékelve – részben megváltoztatta.

[33] A fellebbező alperes a fellebbezés tárgyának értéke (..... forint) és a fellebbezéssel elért perköltség leszállítás (..... forint) alapul vételével a másodfokú eljárásban 30 %-ban tekinthető pernyertesnek. Erre tekintettel igényt tarthatna a megfizetett forint fellebbezési illetékből forint felperes általi megtérítésére, valamint forint + áfa összegű – a Rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, és (5) bekezdése alapján megállapított – ügyvédi munkadíj 30 %-ára, azaz forintra.

[34] A felperes ezzel szemben igényt tarthat a nála a fellebbezési eljárással felmerült ügyvédi munkadíj 70 %-ára. A felperesnél felmerült és általa a Rendelet 2.§ (1) bekezdés a) pontja alapján felszámított bruttó 63.500 ügyvédi munkadíjat a Fővárosi Ítéltábla forint + áfa összegre, azaz bruttó forintra mérsékelte a Rendelet 2.§ (2) bekezdése alapján, mert ezt látta arányban állónak a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel, figyelemmel az előterjesztett fellebbezési ellenkérelem terjedelmére és tartalmára. Így a felperes a fellebbezési eljárás során forint alperes általi megtérítésére tarthatna igényt.

[35] Mivel a felperes által az alperesnek és az alperes által a felperesnek térítendő másodfokú perköltség között számottevő különbség nincs, a Fővárosi Ítéltábla úgy rendelkezett, hogy a felek a másodfokú eljárással felmerült költségeiket maguk kötelesek viselni.

Budapest, 2021. február 23.

Dr. Pusztai Anita
a tanács elnöke

Dr. Gráner Zsófia
Edit
előadó bíró

Dr. Lupóczné dr. Krammer
bíró